

første Stadium Afstand, det huffer jeg godt. Det er altsaa fuldstændig i sin Orden og rimeligt, at det ærede Medlem vedbliver at tage Afstand, og saa naturligtvis ogsaa gjør Afstanden nogenlunde stor. Det lykkeses jo ogsaa til en vis Grad. Det ærede Medlem bemærkede Noget — ja, jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det, spydigt var det naturligtvis ikke, det kan jeg nok vide — at under de nuværende Forhold kunde der ske Meget, som man ikke vilde have tænkt paa under Regjeringerne i 1850 eller 1860. Deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem, men Forholdene have jo ogsaa udviklet sig siden den Tid. Jeg tror ikke, at der vilde have været Tale om i de nævnte Aar at foreslaa det, der nu foreslaas. Forholdene have udviklet sig og med dem en større Erkjendelse af, at det er nødvendigt at gjøre Noget paa dette Omraade. At man udvikler sig, er jo ganske naturligt; hvad det kommer an paa, er, at man udvikler sig paa en fornuftig Maade, og jeg beklager naturligtvis, at det ærede Medlem ikke finder, at Udviklingen er flet paa et fornuftigt Grundlag. Titlen og deslige Ting finder det ærede Medlem ikke tiltalende, og jeg skal gjerne hjælpe det ærede Medlem til en anden Titel, hvis han vil støtte mig med Indholdet. Det ærede Medlems Hovedindvending, som forresten Andre have sluttet sig til, er den, at vi slet ikke skulle have noget Saadant, som vi nu have. Nei, væk med det Hele, vi skulle helt ud paa Landet til en Domæne, og der skulle vi indrette os, som vi bedst kunne. Jeg forudsætter naturligtvis, at det ærede Medlem vil have en ganske fortræffelig Indretning, naar vi komme ud paa den Domæne eller paa Heden i Sjælland, eller hvor vi nu komme hen. Men her staa vi overfor et ikke ganske nyt Spørgsmaal, men Noget, der blev afgjort i 1850, da man bestemte at tage Anstalten her i Kjøbenhavn. Jeg indrømmer, at det er et Spørgsmaal af meget stor Betydning, der kan tænkes løst paa forskjellig Maade. Jeg behøver kun at pege kort nemlig over paa den anden Side af Sundet, der har man i Alnarp og ved en anden Skole valgt det Modsatte, der har man valgt at bygge ude paa Landet og troet, at man stod sig bedst derved. Der kan naturligtvis siges Noget derfor, det ser jeg godt, men jeg er dog mere for at tage den ved Hovedstaden, naar den skal have en videnskabelig Karakter, og det er ikke blot for Lærekrafternes Skyld. Jeg indrømmer, at det for Lærekrafternes Skyld er af meget stor Betydning, da der imellem Lærerne gjerne er en Del Videnskabsmænd, der gjerne skulle staa i Rapport med andre

af deres Fag og andre Institutioner. Jeg tror, det har sin Mislighed, at de skulle bo ude paa Landet, der forsumper den Slags Folk let. Man tror, at navnlig for Elevernes Skyld er det af stor Betydning, at de komme ind til et Centrum som Kjøbenhavn, hvor Livet rører sig i mange Retninger, hvor de faae Diet opladt for mange Ting, og hvor de have Udgang til andre Institutioner. At de kunne faae Diet op paa baade for Godt og Ondt, ser og erkjender jeg meget vel, men saa maa de ogsaa gjennege en haard Prøve paa de som Studerende og som Menneker, men det have de Alle ganske godt af. Det er muligt, at enkelte ville mislykkes her, som ikke vilde være mislykkede ude paa Landet, men det er den almindelige jordiske Løb, og som Resultat i det Hele og Store tror jeg, at man vil være bedre tjent med at søge Uddannelsen ved en Anstalt som den, vi have nu, naar den bliver nærmere udviklet, end ved at gaa ud paa Landet. Det er et Spørgsmaal, der rækker meget vidt, og skal det optages til grundig Behandling og Overveielse, saa er der selvfølgelig ikke Tale om at naae at føre en Lov igennem. Men jeg skal dertil sige, at det allerede er besvaret af Rigsdagen i sin Tid, i 1856, og jeg antager ogsaa besvaret af Rigsdagen i alt Fald indirekte i Fjor. Jeg antager det, idet man her i Thinget stemte for de Bevillinger, der stode paa Finantsloven, og det tillige blev antaget gennem Ordsrøeren, at man var villig til at gaa videre, naar der bliver anstillet en Undersøgelse i den Retning. Ganske vist kan man ikke sige, at man har bundet sig derved til at tage det, der fremkom, men det forekommer mig, at jeg har Føie til at sige, at Folkethinget i Fjor derved har stillet sig paa det Standpunkt, at det er paa Grundlag af den nuværende Landbohøistole og dens Position og Beliggenhed, at man skulde tage sin Stilling og komme frem med sine Forslag. Det er muligt, at man ikke kan lægge videre Betydning ind i Sagens Afgjørelse i Fjor, men saa megen Betydning tror jeg dog, jeg har nogen Føie til at lægge deri. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) var jo ogsaa inde paa de forskjellige Bestemmelser i Lovforslaget, om der staaar Finantslov eller ikke Finantslov. I den Henseende er jo Forslaget ganske liberalt. Det, at man siger, at en Sum er bevilget een Gang for alle og kan udbetales, er jo ikke noget Usædvanligt, og det kan man let komme over. Men det ærede Medlem vil se, at netop fordi det har været Sædvane for Landbohøistolen, at Tilstudet blev bevilget paa Finantsloven, saa har man forudsat, at noget Saadant ogsaa skulde ske for